

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 162/24

Luxemburg, 4 oktober 2024

Arrest van het Hof in zaak C-406/22 | Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky

Asielbeleid: de aanwijzing van een derde land als veilig herkomstland moet betrekking hebben op het gehele grondgebied van dat land

De nationale rechter die de rechtmatigheid toetst van een besluit waarbij internationale bescherming wordt geweigerd, moet zelf aan de orde stellen dat de Unierechtelijke voorschriften voor het aanwijzen van een derde land als veilig herkomstland niet in acht zijn genomen

Het Hof van Justitie licht toe onder welke voorwaarden derde landen door een lidstaat als veilig herkomstland kunnen worden aangewezen volgens de richtlijn betreffende gemeenschappelijke procedures voor internationale bescherming¹. Het oordeelt dat het feit dat een derde land afwijkt van de verplichtingen die voortvloeien uit het EVRM, niet impliceert dat dit land niet als zodanig kan worden aangemerkt. De autoriteiten van de lidstaten moeten echter beoordelen of de voorwaarden waaronder het recht om af te wijken wordt uitgeoefend tot gevolg kunnen hebben dat de aanwijzing als veilig herkomstland ter discussie komt te staan. Daarnaast is het Hof van oordeel dat het Unierecht zich ertegen verzet dat een lidstaat een derde land slechts voor een deel van zijn grondgebied als veilig herkomstland aanwijst. Bovendien moet de nationale rechter die de rechtmatigheid van een besluit op het gebied van internationale bescherming moet toetsen, bij de door hem te verrichten volledige beoordeling ambtshalve een schending van de Unierechtelijke voorschriften voor het aanwijzen van veilige herkomstlanden aan de orde stellen.

In 2022 heeft CV, een Moldavisch staatsburger, in Tsjechië een verzoek om internationale bescherming ingediend. Ter ondersteuning van zijn verzoek voerde CV aan dat hij in Moldavië was bedreigd door mensen die hem in het verleden hadden aangevallen en dat de politie deze mensen niet had kunnen identificeren. Hij heeft ook aangegeven niet naar de streek waar hij vandaan komt terug te willen keren vanwege de Russische invasie in Oekraïne.

De Tsjechische autoriteiten hebben zijn verzoek afgewezen en zich daarbij vooral gebaseerd op het feit dat Moldavië, met uitzondering van Transnistrië, als veilig herkomstland was aangewezen. CV is er niet in geslaagd om aan te tonen dat die aanwijzing in zijn specifieke geval niet mocht worden toegepast.

Naar aanleiding van het door CV ingestelde beroep tegen de afwijzing van zijn verzoek heeft de regionale rechter in Brno (Tsjechië) het Hof van Justitie verschillende vragen gesteld over hoe de richtlijn betreffende gemeenschappelijke procedures voor internationale bescherming moet worden uitgelegd.

Het Hof merkt om te beginnen op dat **het niet zo is dat een derde land niet langer voldoet aan de criteria om als veilig herkomstland te worden aangemerkt enkel en alleen omdat het aangeeft gebruik te zullen maken van zijn recht om af te wijken² van de verplichtingen die zijn opgenomen in het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM)**. Dat is namelijk niet voldoende om te concluderen dat er ook daadwerkelijk afwijkende maatregelen zijn genomen of om conclusies te trekken over de aard en de omvang van die maatregelen. Wordt er echter gebruikgemaakt van het recht om af te wijken, dan

moeten de bevoegde autoriteiten van de lidstaten beoordelen of de voorwaarden waaronder dat recht wordt uitgeoefend ertoe leiden dat de aanwijzing als veilig herkomstland ter discussie komt te staan.

Vervolgens is het Hof van oordeel dat het op basis van het Unierecht momenteel voor de lidstaten niet mogelijk is om slechts een deel van het grondgebied van het betrokken derde land als veilig herkomstland aan te wijzen. **Aan de criteria aan de hand waarvan een derde land als veilig herkomstland kan worden aangemerkt, moet immers worden voldaan op het gehele grondgebied van dat land.**

Ten slotte merkt het Hof op dat **de nationale rechter** bij wie beroep is ingesteld tegen de afwijzing van een verzoek om internationale bescherming dat is ingediend door een verzoeker uit een derde land dat als veilig herkomstland is aangewezen, **een schending van de Unierechtelijke voorschriften voor het aanwijzen van veilige herkomstlanden zelf aan de orde moet stellen**. Bijgevolg moet de regionale rechter in Brno er bij de behandeling van het bij hem ingestelde beroep rekening mee houden dat Moldavië afwijkt van de verplichtingen die het volgens het EVRM heeft en dat Tsjechië niet voldoet aan de voorwaarde dat de aanwijzing van een derde land als veilig herkomstland betrekking moet hebben op het gehele grondgebied van dat land.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst en, indien van toepassing, de samenvatting](#) van het arrest zijn op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Volg ons!

¹ [Richtlijn 2013/32/EU](#) van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming.

² Volgens artikel 15 EVRM kunnen de verdragsluitende staten in tijd van oorlog of in geval van een algemene noodtoestand die het bestaan van het land bedreigt, afwijken van sommige van de verplichtingen die zij volgens dat Verdrag hebben. Het recht om af te wijken kan slechts worden uitgeoefend indien er wordt voldaan aan een aantal voorwaarden, en de uitoefening van dat recht kan worden getoetst door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Op 25 februari 2022 heeft Moldavië gebruikgemaakt van artikel 15 EVRM omdat het land in een energiecrisis verkeerde. Op 28 april 2022 heeft het besloten om gebruik te blijven maken van het recht om af te wijken vanwege de Russische invasie in Oekraïne.